

“Lika naš dom- upoznajmo se, poštuju se, pomažimo se”

Tradicionalno druženje građana i potomaka sela Vrebac, Zavode, Pavlovac, komšija iz susednih sela i prijatelja **održano je u Pavlovcu dana 29.7.2017.godine**. Takmičenje iz **sportskih ličkih disciplina**

je, kao i prethodnih godina, uspešno organizovao Željko Graovac-Žeka, a pobednicima su uručeni prigodni pokloni.

Pavlovačko druženje je prilika da se vidimo, sećamo vremena kada smo u Lici živeli ili dolazili u posete, igranki u vrebačkom domu i pavlovačkoj školi, ali i prilika da razmenjujemo iskustva i dogovaramo se kako rešavati probleme u obnovi svojih kuća i zajedničkih objekata u našim selima.

Realizaciju druženja pomogli su i **Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu, g. Milan Brkić,** vlasnik “Eurotours d.o.o. za transport, trgovinu i usluge Elemir” iz Elemira (www.eurotours-elemir.ls.rs) **i gđa Marica Ivić,** direktorka preduzeća „Obrazovni informator“ d.o.o. iz Beograda (www.obrazovni.rs)

Milan Brkić je uspešni mladi privrednik iz Gornje Ploče koji godinama unazad svojim autobusima i kombijima prevozi Ličane i zemljake sa dalmatinske strane Velebita do njihovih domova i na druge načine pomaže povratak i obnovu.

Gornja Ploča nije poznata samo po planinskom jezeru podno Pločanskog klanca iz kojeg izvire Jadova, vrelima i bunarima koji nikad ne presušuju, pećini Debeljači, Štulića kuli, turskom plemiću Aliji Pločaninu, pravoslavnoj crkvi Svetog Duha - Trojice koja je bila podignuta 1719. godine i srušena do temelja 1949. godine, solunskim dobrovoljcima u Prvom svetskom ratu, ustaškom pokolju nevinih stanovnika 1941.godine, aktivnom i hrabrom učešću svakog trećeg stanovnika u NOB-u i razaranju prilikom raspada Republike Srpske Krajine 1995. godine.....

Poznata je i po našem Milanu koji svojim primerom i ličnim doprinosom podstiče i pomaže da u Liku dolazimo i čuvamo je za potomke. Da li smo sigurni da ih vetrovi istorije neće vratiti na

ličku zemlju natopljenju znojem i krvlju predaka ?

„**Obrazovni informator**“ je savremena izdavačka kuća sa referentnom listom od preko 4.500 korisnika, osnovana 25. marta 1990.g., specijalizovani edukator za pravno - ekonomsko poslovanje budžetskih korisnika u delatnostima, sa primarnim ciljem da blagovremenim informacijama, obukama i preciznim instrukcijama pomaže menadžmentu (direktori/mena džeri.

pravnici, ekonomisti/računovođe...) u primeni propisa u svim poslovnim sistemima.

Zavičajna druženja, zavičajna udruženja i zavičajne knjige, u mnogim mestima, naročito selima na teritoriji bivše Jugoslavije, od izuzetnog su značaja za očuvanje tradicije, uspostavljanje pokidanih rođačkih i prijateljskih veza i saradnju.

Gospođa Ivić je jedan od osnivača zavičajnog udruženja “Tara ekosistem” koje okuplja veliki broj građana poreklom **iz sela Zaovine pored Zaovinskog jezera na planini Tari u Republici Srbiji**

Ličane sa Zaovinama ne povezuju samo sličnost u lepoti neoskrnavljene prirode, jezerima, rekama, izvorima, bogatstvu flore i faune, već i uspomena na *Josifa Pančića*. Ovaj, u svetskim naučnim krugovima priznati botaničar, **rođen je 1814. godine u selu Ugrine, na severnim ograncima Velebita, osnovnu školu pohađao je u Gospiću, a veliki broj biljnih vrsta prikupio je i na Velebitu i okolini, prilikom poseta porodici**

Njegovo najveće otkriće po kojem je poznat u široj javnosti je *Picea omorika*, tercijerni relikv i endemit koji prirodno raste samo na planini Tari i u kanjonima u slivu reke Drine, a Josif je ovu vrstu omorike otkrio 1875. godine upravo kod sela Zaovine,

Pančićev vrh, najviši vrh Kopaonika, osnovano je dobio ime po Josifu Pančiću. On je zaslužan za registrovanje 2422 vrste flore u Srbiji, a bio je i prvi profesor prirodnih nauka na Liceju u Beogradu i prvi predsednik Srpske kraljevske akademije.

Mi koji smo rođeni ili potičemo iz sela pored Jadove (Jaruge) treba da se zalažemo za očuvanje našeg endemskog blaga, jadovskog pijora (phoxinellus jadovensis) i jadovskog vijuna (cobitis jadovensis).

Čuvanje biljnih i životinjskih vrsta karakterističnih za sela uz Jadovu, nije samo deo strategije održivog razvoja Ličko - Senjske županije, nego i obaveza prema budućim pokoljenjima, a u sadašnjosti prilika da kroz specifične vidove ekološkog turizma doprinosimo gospodarskoj obnovi naših sela.

Na vezu između Zaovina i Like ukazao mi je **Čedomir Ćurčić**, jedan od vrsnih učitelja i nastavnika vrebačke i pavlovačke škole. Čedo je zajedno sa Jovanom

Jocom

Njegomirom, Vladimirom Mandarićem, Miloradom Miščevićem, Danom Popovićem, Nikolom Njegomirom, Dušanom Ćurčićem, Maksimom Ljubojevićem, Nikolom

Ninom

Grubićem i Markom Ćurčićem učestvovao u višegodišnjem prikupljanju građe (sećanja, dokumenata, fotografija, tekstova.....) za monografiju Vreпча, Zavođa i Pavlovca „Hronika vekovnog trajanja“ koju je napisao i 1991. godine objavio Sava

Savica

Todorić.

Drugo, dopunjeno i prošireno, izdanje „**Hronika Vreпча, Zavođa i Pavlovca**“ u kom je obuhvaćen nemali period njihove istorije od 1991. do 1995. godine objavljeno je, nažalost, nakon smrti autora Save Todorića, zahvaljujući njegovim ćerkama Milici i Nataši Todorić. U ovom izdanju se nalaze i rečnik starih reči, izraza i pojmova, precizna karta sa zaseocima, kućama i nadimcima domaćinstava, kao i imena više od trideset Vreпчаana, Zavođana i Pavlovčana sa kojima je autor saradivao u toku pisanja. Obe navedene knjige u stručnoj javnosti ocenjene su kao vrhunski primer naučne monografske literature. U recenziji monografije ugledni istoričar prof. Dr. Đorđe Stanić, general u penziji, navodi: „...Istorija je učiteljica života utoliko, ukoliko se istorijska iskustva stvaralački primenjuju u sadašnjosti i budućnosti selektivno“.

Upravo zahvaljujući tekstu o vrebačkom kulturno - prosvetnom domu i čitaonici u prvom izdanju monografije, krenuli smo u potragu za dokumentima i obnovili, osnovali Srpsku narodnu čitaonicu i knjižnicu u Vreпчаu. Ovo udruženje svima nam je od izuzetnog značaja za realizaciju programa multikulture saradnje, povezivanja mladih Ličana diljem sveta,

Zavičajno druženje u Pavlovcu, Lika jučer, danas i sutra...

Autor Administrator

Nedjelja, 06 Kolovoz 2017 04:40 - Ažurirano Ponedjeljak, 07 Kolovoz 2017 06:49

očuvanja tradicije i dr. (ciljevi Čitaonice), a naročito obnove naših sela i saradnju i pomoć u očuvanju i obnovi drugih.

Zajedno ćemo efikasnije realizovati rekonstrukciju npr. vrebačke škole i odgovarajuće prigodne kulturno - obrazovne i sportske programe koji bi mogli privući turiste i podstaći naše mlade da makar na par dana, za početak, dolaze i borave u Vrepcu, Zavodu i Pavlovcu i upoznaju Liku.

Liku sa materijalnim i intelektualnim nasleđem Ilira, Grka, Rimljana, Mongola, Kelta, Turaka, Mlečana, Austrijanaca, Mađara, Francuza, Vlaha.....

Liku Plitvičkih jezera, Velebita, Cerovačkih špilja, gacke pastrmke i velebitske orhideje, poznatih i manje poznatih ličanki i ličana raznolikog značaja i uloge u vremenima u kojima su živeli i žive: Nikole Tesle, Omer paše Latasa, Njegovana Maksimilijana, Danila Medakovića, Josifa Rajačića, Dušana Bogdanovića, Ise *Isike* Bogdanovića, Stojana Aralice, Miroslava Kraljevića, Miloša Krpana, Nikole Graovca, Nade Dimić, Anke Butorac, Rade Končara, Marka Oreškovića, Jovanke Budisavljević-Broz, Momčila Novkovića, Stevana Mandarića, Dragutina Price, Đoke Jovanića, Miroslava Matijevića, Božidara Maljkovića, Milana Mandarića, Bele Krleže, Josipe Lisac, Radmile Hrustanović, Milke Forcan, Milene Pavičić-Vitošević, Slavka Štimca, Rade Šerbedžije.....

Škola vrebačka je naša jedinstvena prilika da pronađemo donatore i fondove širom sveta jer su prosvetne vlasti odluku o njenoj izgradnji u selu Vrebac donele davne 1804. godine, za vreme vladavine carice Marije Terezije. Pre toga, 1774.godine donesen je program/pravila za nemačke škole i za škole u svim drugim delovima Austro - Ugarske monarhije “ **Algemein e schulordnung fur die doutschen normalhaupt und trivialschule in sammtlishen erllandern**

“. Prema ovom dokumentu u svakom manjem gradu, trgovištu ili župi morala se osnovati škola u kojoj bi se učilo čitanje, pisanje, račun, veronauka i poljodjelstvo.

Nema mnogo carevina kojima je, pored vojno osposobljenog muškog stanovništva, bilo važno i da se narodi i etničke grupe školuju kroz programe koji su poštovali njihov govor, pismo i verska opredeljenja. Podseća li nas ovo na neke od temeljnih principa Evropske unije i naše bivše domovine Jugoslavije.

Zavičajno druženje u Pavlovcu, Lika jučer, danas i sutra...

Autor Administrator

Nedjelja, 06 Kolovoz 2017 04:40 - Ažurirano Ponedjeljak, 07 Kolovoz 2017 06:49

Nema nas mnogo u ovom delu sveta koji sa ponosom možemo da pričamo kako su naši čukundedovi i pradedovi, još na početku devetnaestog veka, pohađali školu u svom selu. Smemo li dozvoliti da se to zaboravi, da se ovakvo dragoceno materijalno i intelektualno nasleđe ne sačuva.

Očigledno je, dakle, da nije samo biološko nasleđe zaslužno za našu čuvenu ličku veštinu da „**duramo**

“ i opstajemo usprkos ratova, katastrofalnih politika, lošh državnih uređenja, ekonomskih kriza i klimatskih promena. Naša

lička tvrdoglavost

nije nam štetna osobina, kako to sami sebi u raznim životnim situacijama prebacujemo, već bogami i velika prednost za opstanak na Balkanu sada i ubuduće. Ona je dobro

rezultat proživljenih iskustava

naših školovanih predaka

.

Pridružite nam se, učlanite se, šaljite nam svoje projektne ideje, tražite informacije, predložite šta i kako možemo preduzeti u sledećem periodu....

Na jedinstvenoj balkanskoj geopolitičkoj vetrometini Ličane je upravo zajedništvo vekovima unazad održavalo i u mirnodopskim i u ratnim periodima.

Zavičajno druženje u Pavlovcu, Lika jučer, danas i sutra...

Autor Administrator

Nedjelja, 06 Kolovoz 2017 04:40 - Ažurirano Ponedjeljak, 07 Kolovoz 2017 06:49

Mirjana *Grubić* Ćurin*

*Članica Upravnog odbora ***Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu***